

AB
154728

Nept. 15

Nº 4118 *

00 15

GOTD. Prof. Ord. Quart. 3

is regi, verum etiam multa in eo à sola sta-
n, sentire cum Atomistis Veteribus, quod hoc
vetur; ac incertum esse puto Mundum hunc
et assentibus moveri; nihilo tamen minus ci-
vis non quidem Mundi machinam, verum so-
videntiam, Civitates & Republicas Homi-
n, argentum, margaritæ, lapides, & id genus
conservationem Rerum publicarum requi-
et ab Imaginatione mirum in modum affici,

Hartmanni, Gott es Phanaticos cum suis phantasiis, quales sunt
Belgium foederatum, Lugdunum Batavorum
se contulit studi Dekkerum absolvit, audiens quoque ibidem
in Chirurgicis Exc m veniens, Anatomiam ibi sub Dn. D. Rau
exercuit, una cu m autem in Belgio Urbes præcipuas lustra-
set, ad Nos Ann thesi Disciplinas, sub Excell. Dn. M. Blæsing,
Math. Prof. Ord. a Antequam verò eos capiat, Lectiones di-
ctas Cursorias, Jn a, Diebus Luna, Martis & Veneris, de Phan-
tasiâ Morborum C & Excellentissimi omnium Facultatum Doctores
atque Professores, ignentur est, quod quam reverenter & quam
maximè publico it, Anno M DCCIII.

ANNO.

GOTHOFREDUS / Phil. & Med. D. Prof. Ord. Quart.

Fac. Med. h. t. Decanus.

On aberrasse mihi videtur à verò, quicunque tandem Mundum non solum Opinionibus regi, verum etiam multa in eo à sola stantibet dependere *Imaginatione*. Quamvis enim, aequè impium & absurdum judicem, sentire cum Atomistis Veteribus, quod hoc Universus casu, & fortè fortuna factum absque Rectore & Providentiâ Divinâ conservetur; ac incertum esse propterea Mundum hunc vel ab Ideis Platonicis gubernari, vel ab Aristoteli Intelligenti Peripateticorum, Formis diffidentibus moveri: nihil tamen minus cetera impietatem opinor dici posse, *Imaginatione* & *Opinione* mētis fove amoris Socialis non quidem Mundi machinam, verum *societas hominum incipit & adhuc conservarit*. Opinione fānē humānā, post Dei Providentiam, Civitates & Republicas Hominum coaluisse & confineri hucusque tūm Opiniones Prudentiā, tūm res, ut aurum, argentum, margarite, lapides, & id genus alia, quæ ab Opinione tantum hominum pretium mutata, tantoper ad unionem & conservationem Rerum publicarum requiruntur, plus fati tefari poterunt. *Micrōscopum seu Hominem Opiniones regi*, & ab *Imaginatione* mirum in modum affici, norunt, quam optimè Philosophiae Naturalis & Medicinae conservare. Non memorabo modò omnes phantasias cum suis phantasias, quales sunt Melancholici, Hypochondriaci, qui se Reges, vitra, &c. esse opinantur, Lemures, Lycanthropi, qui lupos se esse arbitrantur, Phrenicti, Sagae, Sorriti, seu Sortarii, qui extraordinariā coetum Daemoniorum fabulâ occupati, oblitio corpore obdormunt, & quod latente foimanniarunt se malorum genitorum coeti interfuerit, idem etiam vigiles existimant. In ipsis enim omnibus Phantasiis corrupta partim, partim Satana illusioneibus & deceptoris technis irretiunt atque fascinant, firmiter mihi imaginor. Neque etiam cum Arivenna, Arivembro, Agazale, Marfilo Ficino, Paracelso, Agrrippa Cœlio Rhodogino, tantum *Imaginationi* hominum audebo tribuire, quod illa fola grandines, ventos, nubes excitare, fiderem virtutes a Gallo depromere, biniām longe remorsum, & quoq[ue] infidem dejiere & prosterre, & nescio ne morula facere posint. Ita enim omnia non solum maledictam superitionem, sed etiam manifestam impietatem testantur docentium. Quare summa ut apud, manutulanto attingam effigies & Operations *Imaginationis*, quae in Medicina curiosiores annotaruntur. Nimis observatum est, *Imaginationem* suas exercuisse vires & in *Hominis generatione*, & *Sanitate*, & *Morbis*, & *Medicamentorum* *ufiarpatione*. Illa enim non solum inquisitum signatum signaturis & navis, verum etiam quandoque nobilioribus truncatum mutilatumque partibus producit foetum. Certè Phantasia, in conceptione non solum brutorum, sed etiam hominum, maximam habet efficaciam, adeo ut Eudem etiam distinctionem Sexuum, multi non fuerint veriti adscribere. Per illam Äthiops Perfla filium vultu candido, per illam Europea albiflava enixa est nigerrima face prolem. Sicut vero absque *Imaginatione* nulla acquiri poterit Scientia, (aperte enim intelligentem speciemphantasiā phantasiā) ta Phantasia tūm Animam quām Corpus Hominis, varie afficeret. *Imaginatione* certè & morbos inducere, & sanitatem relinqueret potest. Hinc, ut non erronee, causa peccatis aliquorūque morborum, nonnunquam ab *Imaginatione* deducitur, ita per *ratum Regum Gallie & Anglie*, strumarum, & *permanua mortis*. Verrucarum cura, fortè merito, sili defterebat *Imaginatione*. Illa enim supplet impedit, promovet, & immutat Medicamentorum operationem. Ab illa certè fola, etiam *Characteres*, *amuleta* & *periaptæ* quævis efficaciam suam fortificat, afferat, non dubitare, nisi sub ea catenus latitare occultam superitionem quandam diabolican metuere. Aliquando Confidentiali ægi de Medicis, plus præstat quam Medicina, Quā vero ratione Phantasia eis *Imaginatione* tantas in Microcosmo poterit creare mutations? Ego quidem, ut duobus tribus verbis mean supra hac Quæstione apertam, penitus mili perfravero, *Imaginationem* seu Phantasiam, nullo alio modo, quam determinatione varioque motu Spirituum, qui aliis omnium Actionum Naturalium, Vitalium, Animalium, autores esse censentur, suas exercere in *Hominis Operations*. Facile haec nullus allat, exemplis, experientiis que confirmare possem, nisi scirem hunc laborem suscepisse, & plenius sine dubio traditum esse *Vixum Juvencum Nobilissimum*, atque *Clarissimum Dominum CAROLUM JACOBUM Möst* / Medicinae hæc-
nus cultorem indecessum, in cuius gratiam hæc pauca. Occafione Lectionum Curſoriarum praefata volu, qui summos in arte Apollinea Honores, quos a Nobis modellofissime petiti, confecuturus, postquam in *Tentamen & Examini Regoro*, elapsa septimanā cum laude absoluto, dignum se petitione fūa, Nobis exhibuit, adeo, ut Fundens iis ornare nulli dubitemus, *Disputationem* quoque publicam, & *Lectiones vulgo Curſoriæ*, Statutorum Amplissimæ Facultatis Medicæ tenore tenetur prius habere, quām postulatos obtinere honores queat. Natus ille est Quedlinburgi, Anno Christi 1656. die 20. Decemb. Patre Viro Plurimè Reverendo Amplissimo atq[ue] Doctissimo M. Jacobo Rößler / Diœcesi Quedlinburgensis Superintendente, & Pastore ad eadē S. Benedicti Primaria, Confessori quoque Affiliōe gravisissimo, nunc beato. Matre autem Anna Elisabetha, Vixi Pre-Nobilitissimi ac Confessissimi, Domini Jo-
hannis Rebbenevi, Iusti, Judicis, ac Senatoris Mindenii Filia dilecta, Matrona Sexus fui ornatissima. A laudatis Parentibus, a prima pueritia studiis confederatus, iisdem primū domi, deinde Schola publica Patriæ, Gedulan navavit operam, ubi etiam fidelissimè Informatione Vixionum Clarissimorum Domini Johanna Jrxi, Dn. M. Danielis Ottonis Kegeli t. r. Con-Rectoris, nunc ad eadem S. Benedicti Diaconi, & Dn. M. Samuelis Schmidii Rectoris quoque meritissimi, fundamenta jecit literatura non ponendita; posthac sive Amicorum, solidiorum studiorum causā, primò Hil-
defonsi Gymnasium, deinde A. 1675. Jenensi, tum anno 1695. Lipsien Academiam salutavit, in quibus, primò quidem Philofophi: & Jurisprudentiæ, sed mox mutato Medicinum tractare constituit. Audivit Jeni. Cel. D. Hebenstreit in Philosophicis; Lipsiae Doctiss. D. Düsseldorf in Jure, Exc. Dn. D. & P. Ricinum in Botanicis, & Dn. D. Dreyckham, in Physiologicis. Ex Lipsiensi, per Halam Saxonum, Berolinum, Stetinum, Danicium ad nostram venit Academiam, cuius etiam inter Cires Anno 1696. sub Magnifica t. t. Rectori, Domino Friderico Deutschi, S. Thel. D. & Prof. Ord. Prim. Concionatore istud Aulico & Confessori Sambuciis Affiliōe Primaria receptus, statim menstru & Informationem in studio Medicō, apud Excell. Dn. D. & P. George Emmeri. h. natus est. Sub cujus quoque manuaditione, postquam omnes partes Medicine audivisset, publicè de Morbo Mariano parviganibus prima imprimis vice familiaris anno 1700. Et Profeſſio disputavit. Opponens munere, alius sibi functus. Studium Pharmaceuticum Inferiori apud Dn. Herring. Pharmacopeum Exercitatum excoluit, inde reversus, aliorum quoq[ue] Excellentissimorum Dn. Profeforum, Lepneri, Starckii Harmsanni, Gottscheda, Harpke, Heinrich von Sander, Lectiones diligenter frequentavit. Hinc in Belgum federatum, *Lugdum Betavorum* se contulit studiorum causa, ubi etiam Collegium Cästale, ut aucti, *Preciosissimum apud Excell. Dn. D. Dekkerum* absolvit, audiens quoque ibidem in Chirurgicis Excell. D. Bidloo, & in Botanicis publicè & privatim Dn. D. Horto. Illine Amfelodamum vienens, Anatomanum ibi sub Dn. D. Ratæ exercuit, una cum studio Botanico in Horto Medico, Ducibus Dn. Ruysscho & Cammello. Postquam autem in Belgio Urbes præcipue lustrasset, ad Nos anno 1702. redit, hicque studiis suis colophonem impositurus, eo fine Principes in Mathesi Disciplinas, sive Excell. Dn. M. Bleßing, Math. Prof. Ord. absolvit. Atque ita quiescopt optimè meruit Honores, qui Ipsius modò excepit. Antequam vero eos capiat, *Lectiones di-
tas Curſoriæ*, *Joffa Magnifica Dn. Pro-Rectoris* & *Amplissimi Senatoris*, futurā Deo volente, hebdomadi, Diebus Luna, Martis & Veneris, a Phantasia Morborum Causā & Medicinā habere & stabolvere sibi propofuit: quas ut *Magnificus Dn. Pro-Rector*, & *Excellentissimi omnium Facultatum Doctores* maximè publico privatoque nomine rogo. P. P. Regiomonti Prulorum Dominica XVII. Post Tripū, Anno M DCCIII.

P R A E L O

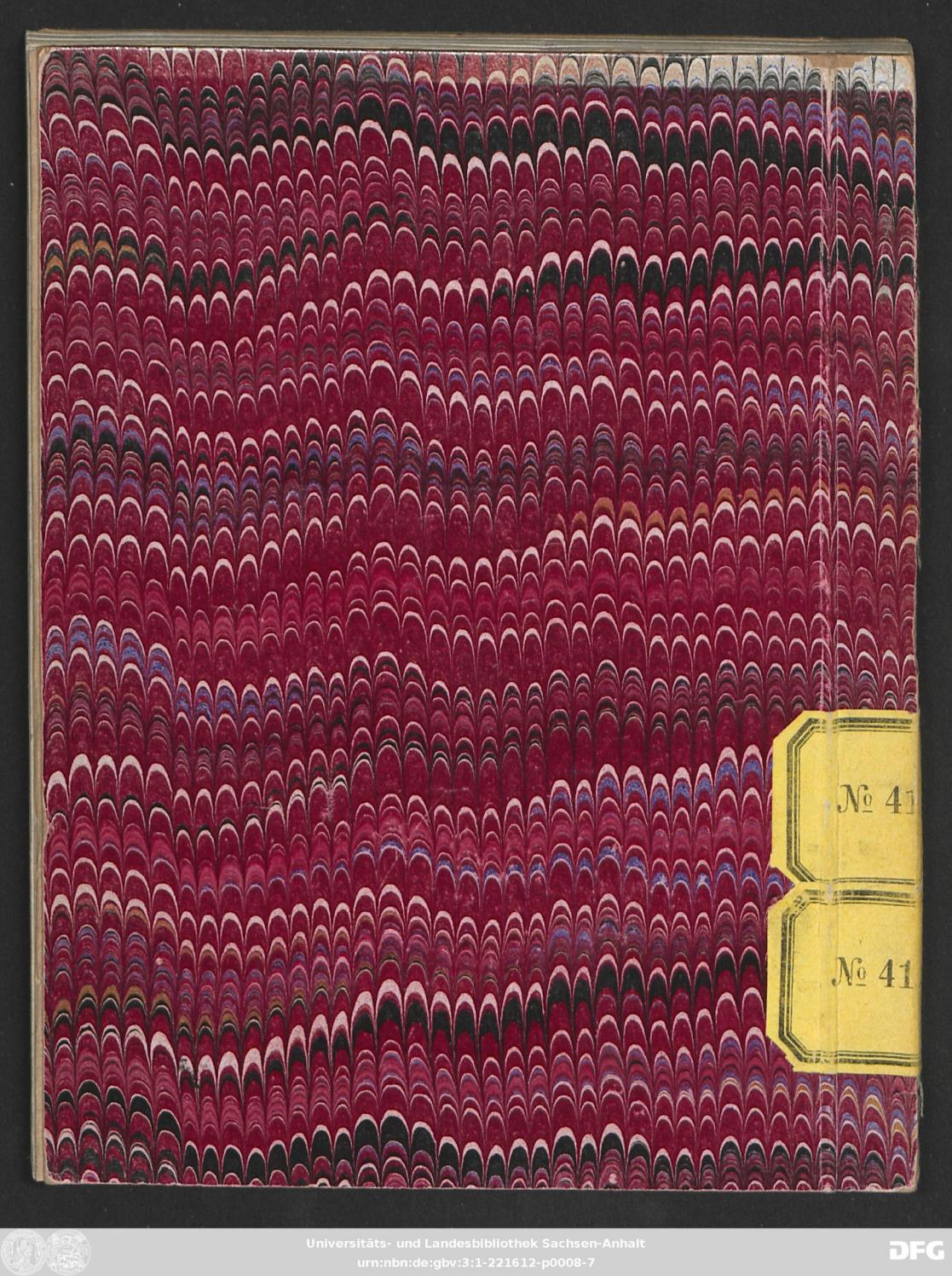

REUSNERIANO.

154728

X 2420957

R 1077

Nº 41

Nº 41

B. C. D.

GOTHOFREDUS 333/ Phil. & Med. D. Prof. Ord. Quart.

Fac. Med. h. t. Decanus.

On aberrasse mihi videtur à verò, quicunque tandem Mundum non solum *Opinionibus regi*, verum etiam *multa* in eo à *sola* statuebat dependere *Imaginatione*. Quamvis enim, aquæ impingu & absurdum judicem, tentare cum *Atomis* *Veteribus*, quod hoc Universum casu, & fortè fortunâ factum absque Re*scere* & *Providentia* Divina conferetur; ac incertum esse puto Mundum hunc vel ab *ideis* *Platonicae* gubernari, vel ab *Aristotelis Intelligentiis Peripateticorum*, *Formis* *affinentibus* moveri: nihil tamen minus cetera impietatis opinor diei posse, *Imaginatione* & *Opinione* *metas* *five amoris* *Societatis* non quidem Mundi machinam, verum *Societas hominum* *incipisse* & *adhuc* *confervari*. Opinione fane humana, poëti Dei *Providentiam*, *Civitates* & *Respublicas* *Hominum* coaluisse & contineri hucusque tunc *Opiniones Prudentum*, tunc res, ut aurum, argentum, margarita, lapides, & id genus alia, que ab *Opinione* tantum hominum pretium mutuata, tantopere ad unionem & *confermatiōnē* *Rerum publicarum* requirunt, plus suis testari potenter, *Microcosmum* seu *Hominem* *Opinionibus regi*, & ab *Imaginatione* mirum in modum affici, norunt, quam optimè *Philosophia Naturalis* & *Medicina* conferrane. Non memorabò modo omnes *phantasias* cum suis phantasias, quales sunt *Melanholici*, *Hypochondriaci*, qui se Reges, vitra, &c. esse opinantur, *Lemures*, *Lycanthropi*, qui lupos se esse arbitrantur, *Phrenetici*, *Sage*, *Soriteli*, *seu Sortarii*, qui extraordinariora coetum *Dämonicorum* fabula occupati, oblitio corpore obrioniunt, & quod saltē somniarunt se malorum genitorum coetui interfuisse, idem etiam vigiles existimant. In ipsis enim omnibus *phantasias* corrupta partim, partim Satane illusoribus & deceptoribus technici irretitam atque fascinatum, firmiter mihi imaginor. Neque etiam cum *Avicenna*, *Avicembro*, *Algazale*, *Marsilio Ficino*, *Paracelsi*, *Agricola*, *Celio Rhodigino*, tantum *Imaginationis* *Hominum* audiebo tribuire, quod illā solā grandines, ventos, nubes excitare, *syderum virtutes* a *Caris* dempremere, hominem longe remouere, & eum insidentem dejeere & proferre, & nescio quae non miracula facere posse. Ita enim omnia non solum maledictam superfectionem, sed etiam manifestam impietatem teftantur docentem. Quare summa, ut manu tantum attingam effectus & Operations *Imaginationis*, quae in Medicina curiosiores annotaruntur. *Nimirum* observatum est, *Imaginationem* suas exercuisse vires & in *Hominis generatione*, & *Sanitate*, & *Morbis*, & *Medicamentorum* *expartitione*. Illa enim non solum inustitius signatum signaturis & navis, verum etiam quandoque nobilioribus truncatum multilatatum partibus producit foetum. Certè *phantasma*, in conceptione non solum brutorum, sed etiam hominum, maximam habet efficaciam, adeo ut Eudem etiam distinctionem Sexum, multi non fuerint veriti adscribere. Per illam *Aethiops* *Perfusa* filium vultu candido, per illam *Europæ* albissima enixa est nigerrimâ facie prolem. Sicuti verò absque *Imaginatione* nulla acquiri poterit *Scientia*, *aporet enim intelligentem speculari phantasiatas* ita *phantastam* *animam* *corum* *Hominis*, varie affectare solet. *Imaginatione* certè & morbos inducere, & sanitatem restituere potest. Hinc, ut non erronee, causa pestis aliquorumque morborum, nonnunquam ab *Imaginatione* deducitur, ita per *taedium Regum Gallia & Anglia*, frumentarum, & per manus mortui. Verrucarum cura, fortè merito, soli deferri debet *Imaginationi*. Illa enim supplet impedire, & innuat Medicamentorum operationem. Ab illa certè folia, etiam *Chardères*, *amuleta* & *periaptas* quaevis efficaciam suam fortiri, alleverare non dubitare, nisi sub ea catenus latitare occultam superstitutionem quandam diabolicanam metuere. Aliquando *Confidencia ægri* de *Medico*, plus præstat quam *Medicina*. Quàd verò ratione *phantasma* seu *Imaginatione*, tantas in *Microcosmo* poterit creare mutations? Fgo quidem, ut duobus tribusve verbis meam supra hac *Quaestione* aperientiam, penitus milii persyadeo, *Imaginatione* seu *phantasma*, nullo alio modo, quam determinatione varioque motu Spirituum, qui alias omnium Actionum Naturalium, Vitalium, Animalium, autorescessit, censuratur, suas exercere in *Homine* Operations. Facile haec tenus allata, exemplis, experimentisque confirmare possem, nisi scirem hunc laborem suscepisse, & plenus sine dubio trahatur esse *Virum Juvenem Nobilitatem*, atque *Clarissimum Dominum CAROLUM JACOBUM Röser* / *Medicina haec-nus cultorum indecessum*, in cuius gratiam hæc pauca. Occasione *Lectionum* *Curforiarum* praefari volui, qui summos in arte *Polymathem Honores*, quo à *Nobis* modestissime petuit, consecuturus, postquam in *Tentamine* & *Examine Rigoro*, elapsa septimanam cum laude absoluto, dignum se petitione suā, *Nobis* exhibuit, adeo, ut Fundem iis ornare nulli dubitemus. *Distributionem* quoque *publicam*, & *Lectiones vulgo Curforias*, *Statuterum Amplissime Facultatis Medicae* tenore teatet prius habere, quād postulatos obtinere honores queat, *Natus* ille est *Quedlinburgi*, Anno Christi 1676, d^o 20. Decemb. patre *Viro Platinum* Reverendo *Amplissimo* atq. *Doctissimo* M. *Jacobo Röser* / *Diocesis Quedlinburgensis* Superintendente, & *Paflore* ad *adem* S. *Benedicti Primario*, Confessori quoque *Affidore* gr. *roxi*, nunc beato. Matre autem *Anna Elisabetha*, *Viri Pre-Nobilitati* *ac Consultissimi*, Domini *Joannis Rehmeier*, *Kt*, *Judicis*, ac *Seniors* *Minden* *Filia* dilecta, *Matrona* *Sex* *fui ornati* *sum*. A laudatis Parentibus, a primi pueritia ita discesserat, isdem primū domi, deinde in Schola publica Patria, sedulam navavit operam, ubi etiam fidelissimā Informatione *Virorum Clarissimorum* Domini *Johanni Jrxi*, *Dn. M. Danielis Ottonis* *Kegeli* t. *Co-Rectoris*, nunc ad *adem* S. *Benedicti Diaconi*, & *Dn. M. Samuelis Schmidii* *Rectoris* quoque meritisim, fundamenta jecit literatura non ponendam; posthac *fratru* *Amicorum*, solidiorum studiorum causā, primo *Hildesheim Gymnasium*, deinde A. 1697. *Jenensem* tuu Anno 1695, *Lipsiensem* Academiam salutavit, in quibus primò quidem Philosophi & Jurisprudentiæ, sed mox mutato confilio Medicinam trahare constituit. Audivit *Jena* Cel. D. *Hebenstreit* in *Philosophicis*; *Lipsiae Doctiss. D. Düsseldorf* in *Jure*, *Exc. Dn. D. & P. Ricciūnum* in *Botanics*, & *Dn. D. Ricciūnum* in *Physiologicis*. Ex *Lipsiensi*, per *Hilam Saxonum*, *Berolinum*, *Stetinum*, *Dantiscum* ad nostram venit *Academiam*, cuius etiam inter *Cives* Anno 1696, sub *Magnifico* t. t. *Rectori*, *Domino Friderico Deutsch*, *S. Theol-D.* & *Prof. Ord. Prim. Conciliatore* *uidem Aulico* & *Confistori* *Sambicensis* *Affidore* *Primario* receptus, statim mensam & Informationem in studio Medico, apud *Excell. Dn. D. & P. George Emmeri* eft. Sub eis quoque manuductio, postquam omnes partes Medicinae audiuisset, publice de *Morbo Mariano* *parvum* *ambitum* prima imprimis vice familiari Anno 1700. *Eo* *Prædicto* disputavit. Opponentes minorem, aliás sapienti fundū. Studium *Pharmacaceuticum* *Insterburgi* apud *Dn. Herring*, *Pharmacopœum* *Exercitatum* excoluit, inde reversus, aliorum quoque *Excellentissimorum* *Dn. Professorum*, *Lepneri*, *Starckii* *Hartmanni*, *Gottschedii*, *Haarwickei*, *Heinr. von Sanden*, *Lectiones* diligenter frequentavit. Hinc in *Belgium* *federatum*, *Lugdum* *Bavariorum* se contulit studiorum causā, ubi etiam *Collegium Castale*, ut aucti, *Privatissimum* apud *Excell. Dn. D. Dekkerum* absolvit, audiens quoque ibidem in *Chirurgicis* *Excell. D. Bidloo*, & in *Botanics* publicè & privatim *Dn. J. Hotton*. Illic *Anatomia* *Amphelodamum* veniens, *Anatomiam* ibi sub *Dn. D. Rau* exercuit, una cum *Studio Botanico* in *Horto Medico*, *Ducibus* *Dn. Raychio* & *Commelino*. Postquam autem in *Belgium* Urbes praecipuas Iulstrefit, ad Nos Anno 1702. reddit, hinc studiis suis colophonem impositurus, ex fine *Principes in Matheſi Disciplinas*, sub *Excell. Dn. M. Blesing*, *Math. Prof. Ord.* absolvit. Atque ita quoquis optimè meruit Honores, qui ipsius modo expellant. Antequam vero eos capiat, *Lectiones* *di-ças* *Curforias*, *Jussi Magnifici Dn. Pro-Rectoris* & *amplissimi Senatus*, futura Deo volente, hebdomadā, *Diebus Lune*, *Maris* & *Veneris*, de *phantasia* *Morborum Causa* & *Medicinâ* habere & absolvere sibi propoſuit: quas ut *Magnifica Dn. Pro-Rector*, & *Excellentissimi omnium Facultatum Doctores* atque *Professores*, & *Clarissimi Magistri*, benignè audire, Civesque Academici benevolè frequentare dignerunt eft, quod quām reverenter & quām maximè publico privatoque nomine rogo. P. P. *Regiomonti* *Prūſſorum* *Dominica XVII*. *Post Trinit. Anno M DCCIII.*

P R A E L O

REUSNERIANO.